

## Modificari ale Codului de procedura civila, contestate la CCR de presedintele Iohannis

**Presedintele Klaus Iohannis a trimis, vineri, Curtii Constitutionale a României (CCR) o sesizare de neconstitutionalitate asupra Legii pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila.**

Şeful statului arata ca legea, care i-a fost transmisa de Parlament pe 22 decembrie în vederea promulgarii, vizeaza modificarea art. 524-526 din Codul de procedura civila, ce reglementeaza procedura contestatiei la tergiversarea procesului, în vederea armonizarii dispozitiilor cu cele statuate prin decizia CCR nr. 604/2020. Totodata, a fost introdusa printr-o norma distincta, la art. III, posibilitatea contestarii paternitatii stabilite pe cale judecatoreasca definitiva.

"Având în vedere continutul sau normativ, consideram ca art. III din Legea pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedura civila contravine dispozitiilor art. 1 alin. (5) în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, asa cum aceasta a fost dezvoltata în jurisprudenta Curtii Constitutionale, ale art. 20, ale art. 26, precum si ale art. 147 alin. (4) din Constitutie", mai arata seful statului.

Presedintele Iohannis afirma ca norma propusa a fost adoptata cu nerespectarea dispozitiilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative, republicata, cu modificarile ulterioare, referitoare la sistematizarea legislatiei si la unicitatea obiectului.

"Consideram ca art. III din legea dedusa controlului de constitutionalitate nu se integreaza în continutul normativ al Codului de procedura civila întrucât norma nou introdusa nici nu reglementeaza o cale de atac si nici nu introduce vreun motiv de retractare/reformare a unei hotarâri judecatoresti. Din continutul normativ al art. III rezulta ca se propune reglementarea unei noi actiuni, cu aplicare limitata în timp, prin care se repune în discutie o statuare ce a intrat în puterea lucrului judecat. Or, actiunile în materie de filiatie sunt reglementate în Codul civil, iar nu în cel de procedura civila. Prin introducerea unui articol distinct, respectiv art. III, în legea critica, articol care nu se integreaza nici în Codul de procedura civila, nici în Codul civil, norma va ramâne exclusiv în aceasta lege, fara a avea conturat un regim juridic necesar pentru punerea în aplicare, ceea ce contravine normelor de tehnica legislativa, astfel cum acestea au fost dezlegate prin jurisprudenta constanta a instantei constitutionale", spune seful statului.

Presedintele Iohannis considera si ca solutia legislativa nu cuprinde o justificare reala sociala si juridica, ci, din contra, aceasta are ca rezultat o reglementare contradictorie, incoerenta si neinteligibila, care altereaza înțelegerea si aplicarea legii.

"Ținând cont atât de motivele precizate, cât si de jurisprudenta constitutională în materie, obligatorie potrivit art. 147 alin. (4) din Constitutie, consideram ca legea dedusa controlului de constitutionalitate eludeaza si valorile statului de drept, ceea ce contravine art. 1 alin. (3) din Constitutie. Totodata, apreciem ca legea critica contine dispozitii ce afecteaza calitatea si predictibilitatea sa, cu consecinta încalcării prevederilor art. 1 alin. (5) din Constitutie", mai spune el.

Şeful statului apreciaza ca aceste dispozitii contravin si unor norme si principii constitutionale si legale referitoare la: autoritatea de lucru judecat de care trebuie sa se bucure o hotarâre judecatoreasca, protejarea interesului superior al copilului (astfel cum este recunoscut prin conventiile internationale la care România este parte), legalitatea cailor de atac, predictibilitatea si claritatea normei, precum si dreptul la un proces echitabil.

"Consideram ca paternitatea stabilita pe cale judecatoreasca nu poate fi contestata, printr-o noua actiune,

prescriptibila în termenul general de prescriptie de 3 ani, de catre "tatal din afara casatoriei" - întrucât hotărârea judecătoreasca se bucura de autoritate de lucru judecat. Or, prezumtia de adevar a hotărârii judecătorești prin care s-a stabilit paternitatea nu poate fi înlăturată/rasturnată decât prin exercitarea cailor ordinare sau extraordinare de atac prevazute de lege. În ceea ce privește acțiunea în stabilirea paternității copilului din afara casatoriei, aceasta este o acțiune personală în reclamatie de stare civilă ce are ca obiect determinarea legăturii de filiație dintre copilul din afara casatoriei și tatal sau, și, de aceea, ea aparține copilului", susține președintele Iohannis.

El precizează că prin norma criticată se permite ca, în acțiunea de contestare, și tatal din afara casatoriei să aibă calitate procesuală activă, ceea ce tinde la modificarea regimului juridic al acțiunii în stabilirea paternității reglementată în Codul civil. Aduca faptul că norma este neclară întrucât prin utilizarea sintagmei "tatal din afara casatoriei" nu se înțelege cine ar putea avea calitatea de reclamant în această nouă acțiune: barbatul care a avut calitatea de pârât în primul litigiu și fata de care copilul are deja filiația stabilită prin prima hotărâre judecătorească, sau un tert fata de acest litigiu care s-ar pretinde tatal natural al copilului. De asemenea, șeful statului menționează că prin această lege contestarea stabilirii de paternitate se propune a fi admisibilă numai dacă a fost promovată în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a actului normativ, ceea ce înseamnă că norma va fi doar cu aplicabilitate temporară, aspect de natură a afecta securitatea raporturilor juridice.

"Din redactarea art. III din legea criticată, se poate înțelege și că acțiunea în justiție va putea fi introdusă de tatii prezumtivi pentru obținerea unei probe care să permită cunoașterea realității biologice, obligând copilul prezumtiv să se supună unui test biologic, deși la momentul promovării acțiunii nu exista nicio probă biologică care să contrazică filiația stabilită legal. Pentru a da eficiență reglementărilor internaționale la care România este parte și care pun accentul pe interesul superior al copilului, o asemenea contestare ar putea fi valorificată numai printr-o revizuire a hotărârii judecătorești și numai atunci când deja partea interesată deține deja un înscris din care rezultă că realitatea biologică este diametral opusă celei statuate prin hotărârea judecătorească, înscris care a implicat și consimțământul prealabil al copilului (chiar devenit major)", se mai arată în sesizarea la CCR.

În ceea ce privește sfera hotărârilor judecătorești care în viziunea legiuitorului vor putea fi repuse în discuție și, implicit lipsite de efecte juridice, șeful statului precizează că art. III din legea criticată nu distinge în funcție de conduită procesuală a tatălui din afara casatoriei, de respectarea regimului probelor administrate, de eventualele manifestări de voință ale acestuia cu privire la recunoașterea filiației. Referitor la admisibilitatea acestei contestații, președintele Iohannis consideră că folosirea sintagmei "au fost obținute probe noi prin procedee tehnico-stiințifice care nu erau disponibile la data soluționării cauzei" este imprecisă și de natură a genera interpretări diferite în practică cu privire la aprecierea momentului la care procedeele erau disponibile (la modul general sau pentru acea parte din proces) și, în consecință, susceptibilă de a crea o practică neunitară.

"Considerăm că nici soluția legislativă, cuprinsă în art. III alin. (2) din legea criticată - potrivit căreia prima hotărâre judecătorească definitivă va deveni lipsită de efecte, nu îndeplinește cerințele constituționale de calitate a normei întrucât statutul civil al persoanei trebuie să se bucure de maximum de precizie, astfel ca prima hotărâre trebuie să fie schimbată pentru a putea fi efectuate formalitățile din registrele de stare civilă", mai arată Iohannis.

Șeful statului solicită CCR să admită sesizarea și să declare legea neconstituțională.